

Vergaderjaar 2009–2010

28 676

NAVO

Nr. 108

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 mei 2010

Inleiding

Ingevolge het verzoek van uw Kamer om voorafgaand aan ministeriële bijeenkomsten van de Navo-Raad te worden geïnformeerd over de agenda en de Nederlandse inzet bericht ik u dat op 10 en 11 juni aanstaande in Brussel een formele bijeenkomst wordt gehouden van de Noord-Atlantische Raad (NAR) in de samenstelling van ministers van Defensie. De agenda zal bestaan uit de twee bekende elementen, operatiën en transformatie. In Brussel zal tevens de gebruikelijke jaarlijkse bijeenkomst plaatsvinden van de Nuclear Planning Group. Daarnaast zullen er mogelijk bijeenkomsten zijn van de Navo-Rusland raad en de Navo-Georgië commissie. Deze moeten echter nog door Rusland en Georgië worden bevestigd. De agenda ervan staat nog niet vast. Hoewel de nieuwe Oekraïense regering heeft laten weten de plannen voor het Navo-lidmaatschap op de lange baan geschoven te hebben, zet het land naar eigen zeggen de bestaande samenwerking met de Navo wel voort evenals de daarbij horende hervormingen. Een bijeenkomst van de Navo-Oekraïne commissie op het niveau van ministers van Defensie in Brussel wordt dan ook nog steeds zinvol geacht, indien de Oekraïne daarmee kan instemmen. De secretaris-generaal van de Navo zal dat met het land bespreken.

Operatiën

Operatiën zullen worden besproken in twee sessies. Eerst worden de actuele ontwikkelingen in Kosovo besproken samen met de niet-Navo landen die deelnemen aan KFOR. Vervolgens wordt de situatie in Afghanistan aan de orde gesteld tijdens een bijeenkomst met niet-Navo landen die deelnemen aan ISAF.

Tijdens de voorgaande bijeenkomst van Navo-ministers van Defensie in Istanbul heeft SACEUR toegezegd zijn aanbeveling over de volgende stap in het reductieproces van KFOR te zullen doen in het late voorjaar, of het

begin van de zomer. Naar verwachting zal hij in Brussel inzage geven in zijn plannen.

De formele bijeenkomst van Navo-ministers van Defensie komt voor Afghanistan op een belangrijk moment, namelijk tussen de nationale vredesconferentie (Jirga) van eind mei en de ISAF-conferentie in Kaboel van juli. In Brussel zal ik mij samen met mijn buitenlandse collega's beraden op een gezamenlijke boodschap in dat kader. Daarnaast zal SACEUR zoals gebruikelijk een overzicht geven van de stand van zaken in Afghanistan. Daarbij komt mogelijk ook de Nederlandse overdracht van verantwoordelijkheden in de provincie Uruzgan aan de orde.

Transformatie

In het transformatiedeel van de bijeenkomst van Navo-ministers van Defensie in Istanbul zal de vorig jaar juni in Brussel gestarte discussie over de financiële problematiek van de Navo worden vervolgd. In januari heeft de Navo-raad consensus bereikt over de herschikking van ongeveer de helft van het pakket investeringen ter waarde van 1,2 miljard euro dat door het Militair Comité was aanbevolen. Vervolgens is een groep hoge ambtenaren uit de lidstaten er in geslaagd ook overeenstemming te bereiken over vrijwel de gehele tweede helft van het pakket. Daarmee is voor de langere termijn de druk op het Navo-budget verminderd. Nederland heeft daarbij een leidende rol gespeeld. In Brussel zal ministers worden gevraagd de uitkomst formeel te bekrachtigen.

Zoals eerder aan de Kamer gemeld in de geannoteerde agenda voor de bijeenkomst van Navo-ministers van Defensie in Istanbul (Kamerstuk 28 676 nr. 98 van 21 januari 2010), resteert er ondanks de overeengekomen maatregelen een aanzienlijk tekort als het gaat om verplichtingen op korte termijn. De lidstaten zijn daarom overeengekomen in 2010 eenmalig een bedrag van 296,6 miljoen euro aan extra contributie te betalen. Nederland neemt daarvan een bedrag van ongeveer 10,5 miljoen euro voor zijn rekening. Daarnaast zal een nog nader vast te stellen extra bijdrage nodig zijn aan het militaire budget van de Navo waaruit onder meer Navo-operaties worden bekostigd. Naar verwachting zal Nederland daarvan een bedrag van ongeveer 2 miljoen euro voor zijn rekening nemen. Ik heb ingestemd met deze eenmalige extra betalingen onder de strikte voorwaarden dat het extra geld alleen wordt besteed aan de vooraf vastgestelde, meest urgente projecten en dat het geld pas wordt vrijgegeven als er tevens overeenstemming is over structurele verbeteringen van het financiële en het projectbeheer waardoor herhaling van de huidige situatie wordt voorkomen.

De overeengekomen herschikkingmaatregelen en de eenmalige extra contributiebetaling dragen bij aan het sluitend maken van de Navo-begroting voor de komende jaren. In 2012 volgt, mede in het licht van het nieuwe strategisch concept, een volledige herziening van het Navo-investeringsprogramma, alsmede een herbezinning op de Navo-budgetplafonds. Deze herziening en structurele verbeteringen van het financiële beheer zullen de Navo-inkomsten en uitgaven ook op de lange termijn met elkaar in evenwicht moeten brengen. Een groep hoge ambtenaren uit de lidstaten zal de secretaris-generaal van de Navo daarover nog voor eind mei aanbevelingen doen.

Andere transformatieonderwerpen die mogelijk aan de orde worden gesteld zijn het strategisch concept en organisatorische hervormingen.

In Tallinn heeft de secretaris-generaal aangekondigd het rapport van de groep van deskundigen onder leiding van Madeleine Allbright en Jeroen

van der Veer midden mei te verwachten. De formele bijeenkomst van Navo-ministers van Defensie in Brussel biedt de gelegenheid daarover voor de eerste maal van gedachten te wisselen.

In het verslag van de bijeenkomst van Navo-ministers van Defensie in Istanbul (Kamerstuk 28 676 nr. 103 van 25 maart 2010) heb ik u gemeld dat mijn collega's en ik de secretaris-generaal van de Navo opdracht hebben gegeven voor onze bijeenkomst in Brussel voorstellen te doen voor ingrijpende structurele en organisatorische hervormingen van de Navo, inclusief een aanzienlijke afslanking van de commandostructuur. Om deze opdracht te concretiseren en nog eens krachtig te onderstrepen, heb ik op 21 april jl. samen met mijn Amerikaanse, Deense, Duitse, Engelse, Franse, Italiaanse, Noorse en Tsjechische collega's een brief geschreven aan de secretaris-generaal van de Navo. Deze brief treft u als bijlage bij deze geannoteerde agenda aan.¹ Ik zie met belangstelling uit naar de voorstellen van de secretaris-generaal en naar de discussie die wij daarover in Brussel zullen voeren. Mijn inzet tijdens deze discussie zal zijn het momentum van Istanbul vast te houden en parallel aan de discussie over het Navo-strategisch concept zoveel mogelijk vooruitgang te boeken met de hoogst noodzakelijke Navo-hervormingen. We kunnen het ons niet veroorloven daarmee nog langer te wachten.

Nuclear Planning Group

En marge van de bijeenkomst van Navo-ministers van Defensie in Brussel wordt de jaarlijkse bijeenkomst gehouden van de *Nuclear Planning Group* (NPG). Daarbij zullen de ministers worden geïnformeerd over de resultaten van de onlangs voltooide Amerikaanse *Nuclear Posture Review*. Tevens zal worden besproken wat de gevolgen daarvan zijn voor de nucleaire taak van de Navo. In de aanloop naar een nieuw Strategisch Concept moet de Navo bespreken wat het minimum niveau van de kernwapentaak is om vrede en stabiliteit te kunnen bewaren en hoe we onze veiligheid en bescherming het beste kunnen blijven garanderen. In Brussel hoop ik de in Tallinn door onze collega's van Buitenlandse Zaken gestarte discussie te kunnen voortzetten over een gefaseerde aanpak waarmee de rol van kernwapens en hun aantallen in Europa geleidelijk kunnen worden gereduceerd.

De minister van Defensie,
E. van Middelkoop

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.